

WPROWADZENIE

Współczesny świat naznaczony jest wieloma problemami, trudnościami i kryzysami, stanowiącymi dla żyjących w nim ludzi spore wyzwania. To na ile skutecznie jednostka radzi sobie z tymi wyzwaniami, ma decydujący wpływ na charakter pełnienia przezeń ról społecznych oraz na sposób funkcjonowania w społecznym ekosystemie. W dzisiejszym społeczeństwie polskim, jak również innych krajach europejskich, mnożą się przypadki zachowań agresywnych, przestępczych, obniża się wiek inicjacji alkoholowej, narkotycznej oraz seksualnej. Wzrasta absencja szkolna implikująca niepowodzenia szkolne. W życiu ludzi a zwłaszcza młodych, pojawiają się zachowania destruktywne, w obrębie których zbyt często dochodzi do autodestrukcji, łącznie z najdrastyczniejszymi jej przejawami. Wzrastające bezrobocie powoduje pogarszającą się sytuację materialną rodzin, co w istocie ogranicza możliwość profilaktyki i przeciwdziałania tym zjawiskom i wpływa w sposób negatywny na procesy rodzinne i społeczne.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od prawidłowego funkcjonowania której zależy pomyślność i szczęście wszelkich wspólnot tworzących życie społeczne. Stąd wszystko co osłabia rodzinę, co powoduje jej dezintegrację i upadek, musi budzić poważne zaniepokojenie i reakcję ze strony wszystkich, którym leży na sercu dobro naszego narodu.

Jest pozytywnym zjawiskiem, że ta szczególna wrażliwość na sprawy rodziny i dorastającej w niej młodzieży, charakteryzuje wielu badaczy w dziedzinie pedagogiki i nauk pokrewnych, którzy starają się wszechstronnie naświetlić tę problematykę, a także wskazywać drogi wyjścia w trudnych sytuacjach. To właśnie tego typu naukowcy stali się autorami artykułów, które składają się na prezentowaną publikację Forum Pedagogiczne WNP UKSW.

Prezentowany tom zawiera artykuły mieszczące się w problematyce różnych subdyscyplin pedagogicznych: pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacyjnej, profilaktyki społecznej, andragogiki oraz społecznej gerontologii. Otwiera go część pierwsza nosząca

tytuł *Rozprawy i artykuły*. Zgromadzone w nim zostały publikacje szeregu doświadczonych autorów z różnych krajowych środowisk akademickich. Marian Wolicki porusza istotny temat edukacji permanentnej. Prezentuje genezę i rozwój koncepcji kształcenia ustawicznego, a także wielorako uwarunkowaną konieczność edukacji permanentnej oraz rozmaite jej formy. Edyta Wolter przedstawia wychowanie człowieka w obliczu zagrożeń cywilizacji technicznej, który jest sprawcą i jednocześnie ofiarą kryzysu ekologicznego. Beata Krajewska zastanawia się nad świetlicą szkolną jako ważnym ogniwem w procesie wychowywania opiekuńczego dziecka. Barbara Kałdon omawia aktualne zagadnienie zakażenia wirusem HIV i choroby AIDS, których skutki medyczne i społeczne są bardzo dotkliwe dla nosicieli wirusa, ich rodzin, zwłaszcza dla chorych na AIDS, gdzie tylko profesjonalne podejście w ścisłej współpracy ze specjalistami z innych dziedzin może zapewnić pożądane pozytywne zmiany. Irena Kurlak w swoim artykule zastanawia się nad kwestią trwałości ponownego małżeństwa, które ma zarówno swoje walory, jak i specyficzne problemy w różnych sferach życia partnerów oraz ich dzieci. Grupa autorów z Bożeną Zboiną na czele, pochyła się nad kryzysami w starości, które są aktualnie przedmiotem wielu analiz z różnych dyscyplin naukowych. Omawiają kwestię zabezpieczenia potrzeb społecznych starzejącej się populacji. Anna Fidelus podejmuje problematykę postaw społecznych będących elementem kapitału społecznego w procesie readaptacji społecznej.

W części drugiej niniejszej publikacji *Teoretyczne i praktyczne debiuty młodych pedagogów* Barbara Małgorzata Kałdon porusza zagadnienie znęcania się nad członkami rodzin w tym nad małoletnimi a także jego uwarunkowania. Aneta Skuza podejmuje refleksję dotyczącą skuteczności placówek zajmujących się wychowaniem, socjalizacją oraz profilaktyką i opieką. Aneta Domżańska w swoim artykule zajęła się sytuacją rodziny w której jedno z rodziców przebywa z zakładzie karnym.

W ostatniej części czasopisma, zatytułowanej *Recenzje i sprawozdania* Anna Fidelus recenzuje książkę Andrzeja Bałandynowicza *Proba-cja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa*.

Prezentując kolejny Tom półrocznika Forum Pedagogiczne Autorzy żywią nadzieję, iż nowa publikacja znajdzie swoich zainteresowanych czytelników i posłuży dalszym naukowym inspiracjom w wymianie poglądów, doświadczeń, wyników badań w wybranych dziedzinach pedagogicznej nauki.

prof. UKSW dr hab. Barbara Kaldon